

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a hirt.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A felirat és sok egyéb.

Zajos volt ez a hét a politikában. Mindjárt botrálynyal kezdődött. Miniszteri bárba is volt a héten. A hétfői éjjeli ülésérés páratlan, példa nélkül áll a képviselőház történetében. De még soha olyan kiméletlenül erős szavakkal nem ítélték el az ellenzék magatartását, mint ahogy Szilágyi Dezső elnök tette a keddi ülésen. Rideg szavakkal konstatálta azt a súlyos alkotmányos sértést, melyet az ellenzék elkövetett és szemére lobbantotta, hogy a parlamentáris munkásságot lehetetlenné teszi, feldulja a parlamentárizmus alapjait. Valóban nem is volt ok erre a nagy felfordulásra, mivel Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszternek az ellenzék részéről annyira zokon vett megjegyzése tévedésen alapult. A közbekiáltásnak pedig, mely a honvédelmi minisztert ama sértő megjegyzésre ragadta, gazdája nem akadt. Ezen kölcsönös felvilágosítások után a honvédelmi miniszter befejezhető beszédét, melyben annyiszor megakadályozták. Most azonban nem lehet tudni, hogy a Hentzi-ügy napirenden van-e, mivel annyi sok minden merült fel, hogy bajos azon eligazodni.

Annyi bizonyos, hogy a napirendi vita kedden szavazással befejeztetett. Ennek már hétfőn kellett volna megtörténni, de a napirend előtt elővették a Hentzi-ügyet. Ebből támadt az összeütközés a honvédelmi miniszter és a nemzeti párt

között és ez okból az éjfélig tartó ülésés. Így aztán kedden történt meg a szavazás, a szerdai ülésre maradt az indemnitás, de ezt megint háttérbe szorította az utcai tüntetések szövé tétele, csütörtökön meg az Ő felsége ötvenéves uralkodói jubileumának megünneplése kérdését vették elő a napirend előtt, de ezzel szerencsésen és röviden végeztek, úgy, hogy megkezdhetők az indemnitás tárgyalásai.

Most tehát az indemnitás van napirenden. Ezt tárgyalják. Ehhez nyújtott be a pénteki ülésen indítvány alakjában egy felirati javaslatot Hódossy Imre a nemzeti párt részéről, de a melyet Komjáthy, Eötvös és Barta Ödön kivételével az ellenzék függetlenségi és 48-as párti tagjai is aláírtak. Mielőtt ennek a pártpolitikai eseménynek jelentőségét méltatnánk, szükséges a történelmi összefüggés okából két fontos politikai eseménnyel foglalkoznunk.

Az egyik a Ő felsége uralkodó jubileuma; a másik Bánffy Dezső báró nyilatkozata a szabadelvűpárt csütörtöki ülésén. Ekként a politikai helyzet egész komplexuma előttünk fog állani, mert csak ekként leszünk képesek magunknak arról helyes fogalmat alkotni.

Az obstrukciónak nagyon kedveztek az epizódok, melyek egyes kérdések kapcsán telmerültek. Ezek elég alkalmasak voltak az üléseknek kibeszélésére, hogy aztán a napirendre térésre ne maradjon idő. A vallás- és közoktatásügyi miniszter

rendeletet adott ki, melyben felhívja az egyházak és iskolai hatóságok figyelmét Ő felsége trónralépése ötvenéves jubileumának megünneplésére. Ez a rendelet szolgált aztán okul arra, hogy a kérdést szóvá tegyék. A függetlenségi és 48-as párt dicséretére legyen mondva, ebből a kérdésből botrány nem lett, habár az ellenzéki sajtó erre napok óta izgatott. Különben azt a kérdést, hogy Ő felsége trónra lépése napját, 1848. évi december 2-ikát megünnepeljük-e, már ezelőtt 25 évvel eldöntötték és pedig az akkori ellenzék közreműködésével.

Nem csináltak politikát a kérdésből, ezt a napot, mint Ő felsége áldásos életének egyik igen nevezetes mozzanatát ünnepezték meg. Inkább Ő felsége iránti hártalan szeretetünk, ragaszkodásunk, tehát tisztán személyi szempontok szolgáltak okul a jubilálásra. Ez a személyes ok pedig 25 év óta nem hogy megszűnt volna, hanem Ő felségének országunk és nemzetünk érdekében tett atyai intézkedései folytán csak megsokszorozódott a lefolyt évtizedek alatt.

Ha az 1873-ik évi országgyűlés özlészerűnek találta a jubilálást, ennek a mostani országgyűlésnek valóban még ürügye sem lehet arra, hogy ez elől kitérjen. De ezt nem is teszi, mert indítvány alakjában a jubileum kérdése ugyanis határozat tárgyát fogja képezni. Eltekintve a személyes szempontoktól, melyek Ő felsége életének ezen nevezetes forduló pontja megünneplését

TÁRCZA.

Igények.

Anna napját ünnepelték a fürdőtelepen, a szálló, a gyógyterem zászlódiszt öltött s a kájszónatok százával hozták a környék s a főváros vendégeit.

Az egyik rendes személyvonattal jött meg Keresztes Árpád, akit barátai — ilyenek is voltak? — a bolygószidónak szoktak nevezni. Sok év előtt ugyanis a szerelem csalódottja lón és azóta szíve sebére hegyet, gyógyulást keresni egyre bolyg, vándorol vidékről-vidékre, sehol sem pihentette meg fáradt tagjait 24 óránál tovább.

Mikor megérkezett a szállóba s látta a fürdőnek mulatni, ünnepelni készülő népét, mint aki a legrosszabb időben jött, elkomorult. Azután felsietett, bár ingatag léptekkel, emeleti szobájába.

Késő estig nem is jött elé onnan. Minden érkezőt néhány ismerős fürdővendég fogadta, csak a barna ifjut nem ismerte senki és így mindenki ismerni szeretne volna. De az ifju nem mutatkozott sem az ebédén, sem a délutáni összejöveteleken, sem pedig a táncznál, mely pontban nyolcz órakor kezdődött meg.

— De hát akkor minek is jött ide — kérdezték egymástól a leányok. Az ifju pedig szobájában

ült s egy könyvben lapozgatott. De nem tudott elmerülni az olvasásba. A zene felhangzott szobájába s ő végigsimítva homlokát, el-elmerengett. Épp az évforduló napja volt megemlékezésének, megaláztatásának keserű évfordulója.

Igy tépelődött, kinlódott magában, mikor a szálló tulajdonosa kopogtatott. A vendégek, inkább a leányokat érte, küldték fel követül az ifjuhoz.

— Bocsanat, hogy zavarom, nem tetszik lejönni a bál terembe?

— Igaz, igaz! úgy illenék.

— Mindenesetre feltűnést kelt uraságod távollmaradása.

A csel sikerült, Keresztes gépiesen ölté magára frakját s követte a szálló gazdáját a táncsterembe, unottan ereszkedett le egy székre, míg minden tekintet rajta függött.

Arday Vilma egy tapodtat sem tánczolt, s a legjobb tánczosnó ezelőtt méltán keltett nagy feltűnést. Szünóra előtt odajött a leányhoz Kovács Gida s megkérdezte, hogy miért nem tánczol.

— Mert nem akarok. De látja ott azt a fiatal embert, — Keresztesre mutatott, — ha az az ur tánczolna, vele eljárnam a francia négyest.

Igy azután Kovács Gida leereszkedett a jövényhez, bemutatkozott, s kérdezte, nem akar-e „vizavi”-ja lenni egy szép leánynak.

— Nem, én sohasem tánczolok.

Kovács Gida visszament a leányhoz, de a választ Arday Vilma nem hitte el.

— No hát majd elhozom azt a jött-mentet, — felelt Gida, s elfutott Keresztesért.

— Uram, a kisasszony nem hiszi el nekem, hogy ön nem szokott tánczolni, nincs más mód, mint hogy ön mondja meg neki.

Igy ismerkedett meg Keresztes Arday Vilma-val; másnap aztán nem távozott folytatni vándorlását.

Ismeretségéből mély szerelem lón. Egyszer az ifju bevallotta a leánynak szerelmét.

— Soha sem hittem volna, hogy kigyógyuljak csalódásomból. Szeretem önt! Azonban...

— „Azonban” is van? kérdezte pajzánul a leány.

— Önnek régi életmódjáról, ha feleségem akar lenni, le kell mondania. Az én természetem gyűlöli azt a bohó és könnyelmű életet, melynek ön ma királynője; ha nőm lesz, én olyan rossz kedélyű ember vagyok, vége a bál éjszakáknak, a tánczoknak, akkor... akkor jönnek a komoly élet kötelességei.

A zene szólott, esti mulatsággént valczert jártak a fürdő leányai. Épp akkor intézte a leányhoz szavait az ifju. És Vilma nem látott mást e szavak értelmé alatt, mint ott hagyni mindazt, a mi előtte

egyaránt ajánlják, talán ezt a napot jog és igazság szerint ő felségének, mint magyar királynak trónralépése napjául is vehetjük. Ugyanis a magyar országgyűlés az 1867. évi III. t. cz. által utólagosan beczikkelyezte V. Ferdinánd királynak a trónról és Ferencz Károly főhercegnek a trónöröklésről 1848. évi december 2-án történt lemondását. Ekként utólag az alkotmányon esett sérelem kijavított és ő felségének uralkodását a magyar történelemben is nem csak tényleg véve, de közjogilag is 1848-tól kell számítani. De lehet, hogy vannak politikusok, kik ezt a dátumot perhorreskálják, éppen azért inkább a személyes okokat kell venni, a melyekre nevezte aztán teljes összhang van minden magyar ember szívében, mert álott királyunk iránti szeretetben, ragaszkodásban nincs különbség közöttünk. A jubileum kérdése tehát nem nagy nehézséget okozott a kormányának.

De annál több és súlyosabb más nehézségek tornyosulnak körülötte. Éppen azért szüksége volt Bánffy-nak egyrészt a korona tartós és állandó bizalmának megszólaltatására; másrészt a szabadelvű párt szolidáris támogatásának biztosítására. Mind a két dolog egy csapásra történt. A miniszterelnök ő felségétől nyert felhatalmazás folytán kijelentette, hogy állandóan bírja a korona bizalmát. Ez megfordítva azt jelenti, hogy ő felsége az obstrukciós törekvéseket kárhóztatja és zordonan figyelmezteti az ellenzéket arra, hogy ez uton czélt érni nem fog, mert ez alkotmányellenes állapotokra vezet. A miniszterelnök ezután arra kérte a pártot, hogy segítse a kormányt mindazon alkotmányos eszközök igénybevételénél, a melyek a szőnyegen levő javaslatok alkotmányos letárgyalására alkalmasnak mutatkoznak. A szabadelvű párt el van határozva, hogy minden körülmények között teljesíteni fogja kötelességét. Ekként a kormány helyzete a többség és a korona bizalma által egyaránt meg van erősítve. A kormányválságról szóló híreket tehát tényekkel lehet megcáfolni.

De a kormány ezen szilárd pozíciója és az obstrukció elítélése dacára, a nemzeti párt harezi kedve éppen nem lankadt. Benyújtotta előre jelzett felirati javaslatát, melyet azonban éppen nem tart-

hatunk szerencsés dolgozatnak. Üres, semmit mondó. Egyedül a választási visszaélésekről folytatott vádaskodásnak van szánva. Nem méltó egy királyi felséghez az ilyen alacsony színvonalon álló vádaskodás. Mintha előre látná az ellenzék, hogy ez az irás úgy sem kerül a király asztalára. Csakugyan nem is oda való.

Ime itt van a sok egymásra tornyosuló politikai esemény, de azért az egész politikai helyzet sivár, reménytelen. Nem hiszik, hogy az ellenzék leszereljen az obstrukcióról, de arról sem tud senki, vajjon a kormány mit ért azon terve alatt, hogy alkotmányos eszközökkel mégis keresztül hajtja a javaslatokat. Hisz már megelégednénk az indemnitással is, de hát ez sem bizonyos, miként a mostani viszonyok között egyáltalán minden bizonytalan.

R.

Hivatalos rész.

A m. kir. miniszterelnök, mint a dicsőült Erzsébet királyné emlékének megörökítése érdekében alakított országos bizottságnak elnöke, ezen bizottságnak f. évi november hó 2-án tartott ülésén hozott határozatához képest felkéri mindazokat a hatóságokat, egyesületeket, hírlapokat, magánosokat stb., a kik a dicsőült királyné emlékszobrára adományokat gyűjtöttek, hogy a már befolyt, de valamely pénzintézetnél gyűmölesztetve el nem helyezett adományokat mielőbb, az aláírt vagy megszavazott, de még be nem folyt adományokat pedig azok befizetése után szállítsák be a légközelebbi kir. adóhivatalba, illetőleg Budapesten a központi állampénztárba, vagy a IX. ker. állampénztárba, a hol azok, mint az emlékszoborra befolyt adományok, külön fognak könyveltetni és a központi állampénztárba beszolgáltatni.

Felkéri továbbá mindazon hatóságokat, egyesületeket, hírlapokat, magánosokat stb., kik az általuk gyűjtött pénzt valamely pénzintézetnél gyűmölesztetve elhelyezték, hogy az ezen betét felletti rendelkezésre jogosító okmányokat (takarékpénztári könyvecske stb.) szintén a kir. adóhivatalnak, illetőleg Budapesten a központi állampénztárnak, vagy a IX. ker. állampénztárnak szolgáltatassák be, megjegyezvén, hogy ezek a betétek, az országos bizottság további rendelkezéseig, a gyűmölesztető intézetnél hagyatnak meg.

Végül felkéri a miniszterelnök mindazon pénzintézeteket, a melyeknél ezen gyűjtés czimén pénzösszegek elhelyeztetek, hogy az erről szóló részletes adatokat — nyilvántartás czéljából — közöljék a m. kir. miniszterelnökséggel (Budapest, Vár, Szentgyörgy-tér 1).

Minthogy pedig a m. kir. miniszterelnök ezekkel az intézkedésekkel nem kívánja a további gyűjtéseket megszüntetni, ennél fogva felkéri mindazokat, a kik még gyűjtenek, hogy a befolyó adományokat, azok gyűmölesztető elhelyezése esetén pedig a rendelkezésre jogosító okmányokat, a kir. adóhivatalokhoz, illetőleg Budapesten a központi állampénztárhoz, vagy a IX. ker. állampénztárhoz juttassák el.

Budapesti levél.

Budapest, 1898. nov. 21.

Sűrű ködfátyolba burkolt czukorbaba ma Budapest. Ha az ember este végigjárja utcait, boldog, ha neki nem vágódik egy légszeszlámpának. A míg a szem csak ellát, nem lát mást, mint ködöt, — „köd előttem, köd utánam”. S a czukorbaba, a dédelgetett főváros, mintha már szenvedne is a köd ártalmas párái miatt. Szenved, beteges. A köd, ez a csuf, élettelen, s mégis élő tömeg, elborít minden életet, s úgy fogja körül az embereket, mint a hogy az örök féltve őrzik Dreyfust, az ő ködbeborult szívében. Köd, mindenütt köd.

Ködös a képviselőház képe is, nagyon ködös. Az obstruáló ellenzék fogva tartja egészséges vérkeringését, nem hagyja az országházát előbbre menni, — ép úgy, mint a köd, mely az ember lépteit hátráltatja. Minden kákán csomót keresnek, s ha nem találhatnak, úgy azon rágódnak, hogy ép nem találhatnak!

Bánffy báró, a szerencsés kezű miniszterelnök, Hentzi szobrát ügyesen el akarta tenni szeméink elől, nosza itt az ellenzék, mely a kákán megtalálta a csomót. A k. generális Hentzi szobrának el kell jönnie Budapestre! Hosszu ideig nem bolygatták már e busz vaskolosszus ügyét. Most, im, hogy elkerül a Szt.-György térről, nem elég nekik. De mint Bánffy minden hinárból bámulatosan me-nekszik, úgy itt is szerencséje volt. A magyar generális, Tisza Kálmán, a ki ma mint tiszteletbeli tábornok s tényleges közvitész többet nyom a latban, mint nagyon sok más együttesen, — szép szavakkal — védelmére kél a Házban s Nagyváradon. Polónyiék már látván, hogy a csata csunyan dől el az ő részükre, ujabb szerhez folyamodnak. A „Magyarország” kiáltványai ugyanis nem hatnak eléggé a t. cz. közönségre, a mely alaposan unja már a Sándor-utczai színház komédiáját, a napokban könyvet adnak ki, melyben leplezetlenül leplezik le a kormány ténykedéseit, s néhány előkelő kormánypárti képviselő „viselt dolgait”.

Várjuk, szivdobogva várjuk a lepel lehullását, csak ne legyen ez ismét löpor nélkül töltött fegyver, — mely durran ugyan, de hátrafele sül el.

S a milyen csuf a könyv, a melyről a lepel lehullását várjuk, olyan szép a szobor, melyről vásárnap rántották le a leplet. A mi büszkeségünk, a nagy vasminiszter, Baross Gábor szobra ez, mely a központi pályaudvar előtt állva, fenn hirdeti a magyar állam erősségét, vas szilárdságát. Itt e téren a munka, a tetterő jelképét ünneplik, — ott a Házban a senmitetés, az időpazarlás ül orgiákat. Mily ellentétes kép!

Mig az ellenzék tüzet okád s halált kíván Bánffyra, addig Budapest székesfőváros közönsége fényesen bizonyította be ragaszkodását a kormány-elnök személye iránt.

Ily változatos az emberi élet minden téren. . . Itt épít, ott rombol, itt fény, amott nyomor. S a mig az országháza évente sok milliót emészt föl, addig a szegények, a nyomorgók száma a fővárosban egyre növekszik. Egy inas az utczán dől össze az éhségtől, másutt fütetlen szobában didereg ártatlan apróságaival a nyomorult! Nem akarok ismét képeket festeni, csak párhuzamot akartam vonni a „nagy Ház” pénzfecsérlése és a kis ház nyomora közt. Ezekről biz senki sem gondoskodik, ha csak az áldott villamos vasut nem, mely nap-nap után elküld néhányunkat az árnyékvilágba.

E mellett pang az üzlet, a kereskedők folyton panaszkodnak, s nem ok nélkül. Sötét a lét a fővárosban, s hogy itt ismét az ellentétet tüntessük fel, nézzünk csak a nagy körutra. Egy új kávéház nyílt meg ott, melynek világítása oly káprázatos, hogy az egész körut fénytengerben uszik tőle. De ez nem üzi el a sötétséget bensőnkben, mely mindeket éget, marcangol. Bár tele a kávéház, ez csak annak a jele, hogy feledni, hogy szórakozni akarunk.

Más szenzáció most alig van, — eltekintve attól, s ezt nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy az irodalmi társulatok is kezdenek mozogni. Így a Nemzeti Múzeum s a Szabad Lyceum kezdi a nyilvános, díjtalan felolvasások meghonosítását, nálunk is; ez mindenesetre dicsérendő cselekmény. Az ember soha sem tud eleget; tanulunk kell, mint a jó papoknak — holtunkig. Ha aztán a nagy többség nyomorog, fázik, nem keresi meg betevő falatját, ez nem tesz semmit, legalább tanul és mint intelligens ember, tele fejjel s üres gyomorral megy át a — másvilágra.

Lenkei Zsigmond.

A székel keresk. és iparkamara évkönyve.

(Folytatás.)

Ipari szövetkezetek.

Minden kísérlete a kamarának, mit ez irányban kezdeményezett, sikertelen maradt. Azok az

most kedves, a mezőt, a tavat, a táncztermet, lemondani a virágokról, le a tánczról, a dalról, a vídamságról. Lemondani a ragyogásról, a bámulatásról és eltemetni magát egy észrevétlenül álló sötét oduba, beczégetni egy embert, gyógyíttatni egy beteg kedélyű férfit. Nem, soha!

Fellált; közel hozzá gondatlanul egy barátnője. Fellángoló tekintettel ugrott oda barátnőjéhez, s repült vele a tánczoló közbe, forgott szédítően, míg a zene hallatszott, forgott azután is, mikor már a zene elhallgatott, míg nem kivették kezéből elájult barátnőjét s ő maga szédülten esett le egy karosszékbe, utolsó erejéből ezt kiáltva:

— Mindenről lemondani?! Nem, soha!

És a bolygó zsidó másnap reggel társnő nélkül, újra megsebezve tovább folytatta vándorlását.

Gasparone.

iparosok, kiknek némi vagyonuk van, s kiknek az anyagi jobb lét tekintélyt és befolyást is kölcsönöz, néhol — sajnos — nem barátjai, hanem inkább ellenzői a szövetségnek. Részben vagyonukat féltik, részben attól a konkurenciától tartanak, mit tehetetlen iparos társuk a nyújtandó kedvezményes támogatás mellett esetleg velük szemben támasztanának. A szegény elem pedig, mely tulnyomó zömét képezi a székely iparosságnak, nem nyújthat elég garanciát ily alkotás létrehozására és fentartására. Másfelől az idegen ipar versenye is elvette minden kedvüket a magasabb czélok iránt való törekvéstől, mert az idegen verseny elég merész betolakodni és nyakára bággni ily szerény vállalkozásoknak is. Példa erre Székelyudvarhely, hová a pár év előtt létesített bőripari és cipő-raktár-üzem mellett a módlingi cipőgyár fióküzlete is nyomban beszállásolta magát, hogy leszállított áruival csirájában megfojtja amaszt. Így jár el az osztrák-ipar mindenben, s hogy csak egy példát említsünk: elveszi a szegény székely asszonyok keszerves keresetét is, az általuk forgalomba hozott színes házi szőttek silány utánzásával és olcsó árban való terjesztésével.

Ez ellen nincs védekezés, tehetetlenül áll a kamara, bár szakadatlanul szövi a terveket s itt is, ott is irányt jelöl, buzdít és kapacitál végeredményben azért, hogy tetézzék a családásokat és bosszankodják munkálkodásának meddőségén.

A tárgyalt évben a kamara Marosvásárhely lábbeli készítő iparosai körében indított mozgalmat egy nyersanyag beszerzési szövetség létesítésére. Daczára azonban annak, hogy a kamatmentes államsegély is kilátásba volt már helyezve, nem lehetett a 200 drb 20—20 frtos részjegyet alájegyezni. A közel 500 önálló lábbeli készítő iparos közül mindössze csak 82-en irtak alá 81 részjegyre 1620 frt értékben, melylyel a szövetség nem volt megalakítható.

A kamara kerületében fennálló egyetlen bőripari szövetség is Székelyudvarhelyen erős küzdelmet folytat a létért. Daczára a kamatmentesen nyújtott államsegélynek és Weiss Berthold országgyűlési képviselő által olcsó kamat mellett adott kölcsönnek, következetesen deficizzel zárja le évét. A 24679 frt 94 kr évi forgalom után 2523 frt 93 krnyi tisztességes nyereség jövedelmet tüntet föl a szövetség évi számadása, mihez némi kamatjövedelem is járult. Mindezt azonban nemcsak, hogy fölemésztette a kezelési költség, de elég sem volt e czélra. Fizetésekre kiadott 1309 frt 03 krt, napi biztosok díjába 332 frtot, üzemhelyiség bérletébe 400 frtot és vegyes kiadásokra 175 frt 84 krt, összesen személyi és dologi kiadásokra 2216 frt 03 krt fizetett ki. Véleményünk szerint a kiadásoknál tetemes megtakarításokat lehetne eszközölni s erre a szövetségnek a saját érdekében, valamint elvállalt kötelezettségei szempontjából is mulhatatlanul törekednie kellene. Rendezkedjenek be például a szolnoki ipartestület mellett fennálló hasonló szövetség mintájára s a nyílt üzleti helyiség mellőzésével olcsó pénzért béreljenek alkalmas helyen raktárhelyiséget, hol a szövetségi tagok a napnak bizonyos meghatározott óráiban eszközölhetik tagkönyveikre, vagy készpénz fizetés mellett bevásárlásaikat. Ily rendszer mellett az évi kiadás alig haladná meg az 500 frtot s a többi haszon kölcsöntörlesztésre s a tagok jutalékaira fordíthatnák. Mert ez esetben a napi biztosok végezhetnek mérsékelt napi díjak mellett az árusítást és üzleti kezelést s ha a szövetségi tagok hasznát is látnának részjegyeik és vásárlásaik után, bizonyára saját érdekükből is törekednének a szövetséget erősítésére és üzleti fellendítésére.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 138 —

Téns Szerkesztő Ur!

Münk magyarok a mi jócska, asztot az istentől kapjuk, a rosztat pediglen az nimetektől, met az igaz, hogy az bécsi pestis nem jött el hezzánk,

mitől bizony félegetett nem csak Bécs, de Pestis azonban az obstrukció baczellusait szépecskén elhurezolták s az országos gyűlekezethen kiűtött az bécsi nagy nyavalja. — Az ellenzéki hónapák es csak ugy orditoztak, sipoltak, doboltak, az miképen ez Bécsben szokásban vagyon. Az iijen komédiának falu hejen 6 uj krajezar az rendes ára, de minek utána nagy urak és az törvény csinálólházban cselekedték, az magyar nemzet fizetett ezét 60 ezer pengő forintot, met hát ennyébe kerül az hónapák egy napi mulacsasága. Szép kis summa! Nekem éppég 600 esztendejig kéne élni, mig ennyé pénzten eszve tudnék harangozni. Osztan különösnek tartom én asztot es, hogy példának okáét, ha egy közönséges ember ordit, sipol és dobol, mikoron helye és ideje nincs, aszt bezárják az bolondok házába, de ha eszt az képpiselők cselekszik az országos gyűlekezethen, asztot ugy hijják, hogy honmentés. E szerint tehát az ellenzéki hónapák sippal, dobbal mentik meg az hazát, hójában mondgya tehát az példabeszéd, hogy dobbal nem lehessen verebet fogni, met ugy látszik, hogy egy egész országot es meg lehet vele ugy fogni, hogy egy lépést se tud előre menni. — En részemről ammondó vagyok, hogy az jó isten mentse meg esztet a szegény hazát az 6 veres tollas barátaitól, kik 31 esztendő óta egyebet sem csinálnak, mit örökkétig csak mentik, pedig asztot bizony soha semmi veszéj nem fenyegette. De még az sem volt elegendő, az mit eddég csináltak, hanem még az mű jó kirájunket es busítani akarják. Csináltak egy hitvány írást es abba bapanaszóják az téns guberniumot, hogy az multkori követ válloztás alkalmatosságával etetett, itatott s vesztegetett. No mán ijen sem pipáltam világ életemben. Hát mán az es bün, ha az ember egy kicsid interencziót kap, mikoron alkotmányos jussát gyakorolja s követet vállozt. Iszeg még az igavonó állatot es megetetik s megittatják, mikor munkába menyen. Mán csinálja, a ki akarja, de én mán élen, szomjan a herkö páternek se voksolok. — Osztan nem es tudom, hogy méi nyavajognak az veres tollas hónapák, iszeg ők se jobbak az deákne vásznánál, met az sok igiret mellett ott es beesületesen kijárta az „nap száma”. Abba az üdőbe egy álló hétig jőzon ellenzéki válloztó pogárt senki se látott. — S most két esztendő multán jut eszikbe az veres tollas hónapáknak, hogy a mű szegény jó kirájunknak, kinek ugy es vagyon elég bánattya, iijen haszontalanságokval újabb keserőséget okozanak. Bizony nincsen azoknak szívük! Egy régi mese különben aszongya, hogy mikoron a jó isten az embert megteremtette, egy átalvetőt akasztott a nyakába, a mejnek az első részbe a mások hibáit rakta bele, a hátulsóba pediglen a magáit s ezét van, hogy az ember mindétig csak a mások hibáit láttya. Bizony azét jó vóna, ha az veres tollasok megfordítanák asztot az átalvetőt s akkoron bizonyosan az arrikra esnének s kénytelenek lennének beesmérni, hogy ők sokvalta bünösebbek, mint mások.

Mű pediglen kántor komám, mig azok a hires „tisztá válloztások” elkövetkeznének, alkotmányos módon innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1898. november 28.

Maradtam
tisztelőtelv és becsületvel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő

Ujdonságok.

— Áthelyezések. A közoktatásügyi miniszter Jenne Edéné Sükösd Gizella medgyesi és Kovács Bálintné Csusz Anna kovásznai állami elemi iskolai tanítóntket kölcsönösen áthelyezte.

— Eljegyzés. Lakatos Kálmán közdivásárhelyi tanácsi őrök jegyet váltott csik-karcsfalvi Lakatos Etelkával.

— Esküvő. Jancsó Árpád m. kir. honv. gyalogezredbeli százados, városunk kitűnő szülőtte november hó 28-án Kolozsvárt vezette oltárhoz Palkovics József es. és kir. altábornagy, a m. kir. kolozsvári VI. honv. kerület parancsnokának kedves és művelt leányát: Olgát. Sok szerencsét kívánunk e házassághoz!

— Időjárásunk. Nincs ember, ki emlékeznék, hogy lett volna Háromszéken valaha november végén ilyen enyhe időjárás, mint a mostani. És ez hetek óta így tart. Európa más részeiből viharokat, esőt és ködöt jelentenek s nálunk pedig a magas Kárpátok között enyhén süt a késő őszi napsugár s még egy szellő lebbenés sem hűsíti az elmelegetett levegőt. A hőmérő nappal árnyékban mindig a 10 C° fok felett áll s némelykor 15 fokig is felemelkedik. Ennél többet már igazán nem lehet várni a mi időjárásunktól.

— Korcsolya sport. A kézdívasárhelyi korcsolyázók társasága a f. évi korcsolya időnyre a tagsági jegyek árait következőleg állapította meg: 1. Személyjegy egész évadra 3 frt. 2. Tanuló és gyermekjegy 1 frt 50 kr. 3. Családjegy 3 személyig 5 frt s 3 személyen felül minden egyes személy után 1—1 frt. Vendégjegy vasárnaponként s világitásnál 20 kr, más napokon 10 kr. Megjegyeztetik, hogy a rendes tagok semmiféle világitási vagy egyéb pótdíjakkal nem terhelhetnek. A közönség kényelmére a korcsolyázók társaság a pályán egy fűthető pavillont is fog építtetni. A közönség felhívatik, hogy tagsági időnyjegyeit december 10-ig váltsa ki, mivel a pálya beállítása jelentékeny előleges kiadásokat igényel. A korcsolya pálya megnyitását ezen alkalommal megállapítani nem lehet, de remélhető, hogy a tél beálltával 3—4 nap alatt elkészül. Tehát, majd ha fagy!

— Katalin bál. A helybeli kereskedő ifjak társulata ujjolag egy fényes sikert jegyezhet fel a most mult hó 26-án este rendezett Katalin estélyéről, mert ugy anyagilag, mint erkölcsileg igen szép sikert ért el. Nézetem szerint nem azok a bálók a sikerültek, hol a párok számával dicsekszenek s így a táncz csak sétává válik a sokaság miatt, hanem igenis az olyan mulatság, hol a párok a mamák gyönyörködésére élvezettel lejtik egyik vagy másik tánczot. Éppen ilyen volt a most említett műsor nélküli estély is (a mi ritkaság számba megy nálunk), már 8 órákor összegyűlve várta a rendezőség az érkező vendégeket, kik nem soká vártatták magukra, mivel egymásután érkeztek a kocsik s a fiatalság a csinosan, nagy gonddal és izléssel feldiszipolt terembe vezette a hölgyeket. Kevés idő múlva Szőke Pista rá zendített egy uj ropogós csárdásra, a mely egy valóságos rohamhoz hasonlított, mivel minden lányhoz 2—3, sőt még négy tánczos is jutott, ugy annyira, hogy különösen a forgó tánczoknál boldog volt az a lány, ki pár pillanatra a pipere szobában kereshetett egy kis pihenő időt magának. A sok forgó táncz után következett a négyes, melyet 30—36 pár tánczolt, én is próbát tettem egy néhány igen csinos hölgnél a négyesre való felkérésre, — de minthogy már napokkal azelőtt mind le voltak foglalva a hölgyek, így eredménytelen maradt minden kísérletem. S abbéli bánatomban, hogy ha már bálba vagyok s nem tánczokol, legalább a fogyasztási adóhivatal sárgult, avult aktái mellett a fogyasztási adó jövedelmét szaporítsam, elhatároztam, hogy bánatomért kárpótlást a Janosó Dénesné kitűnő konyhája is bora adhat. Az elhatározást nyomban tett követte s egy nemsokára vig társaság verődött össze, kik velemmel együtt hajnali 5 óráig dicsértük a nem Pécsen szüretelt bort, a mikor a tánczosok is oszlának indultak. Különben elismerés és dicséret illeti a rendezőséget, élén Fejér Antal elnökkel, kik körültekintő, gondos figyelemmel igyekeztek azon, hogy a jelen levő hölgyek egy kellemes estély emlékével távozhasanak.

Agglegény.

— Tisztelet, annak, a kit megillet. Vilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchenben Bécs mellett, Altónából 1897. augusztus 11-én a következőket írják: „Immár 70 éves vagyok és 10 év óta üzleti eszuban, valamint aranyér csomóban szenvedtem és sehol segélyt nem találtam. Csakis az ön Vilhelm-főle antiarthikus, antireumatikus vértisztító teája szabadított meg bajomtól 3 hét alatt. En is ugy mint a grófné, kinek értesítést a lapban olvastam, legszívesebben köszönetem fejezem ki önnek. Teljes tisztelettel Ackermann Christ magánzó, Altona, Hamburg mellett Reichenstrasse 6.” Kaptható minden gyógyszerárban.

— Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált es. és kir. szab. sörvkötők, orthopaediai gépek, műlábak, egyenes tartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és a legmegbízhatóbbak. Keleti évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtekélyesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmeglebbebben ajánlhatjuk e kitűnő specialistát az érdeklődőknek.

Jó háztól való két fiu tanulónak felvétetik Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a Baka Lajos azon ingatlanai, melyek birtoklásában vannak, Kézdi-Vásárhelyt, Altörjánt, Felcsernátonban, Szentkatolnán, Kézdi-Szentléleken, szabad kézből eladatni fognak.

További értesítést ad

Baka Rebeka.

(193. 1—1)

Boreladás nagyban.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy Kézdivásárhelyt saját házámmal muszka-magyarádi saját szüretményü boraimat nagyban elárusítom.

Tisztelettel

Medgyaszay Máté.

(176. 5—10.)

Hirdetések

lapunk

kiadóhiva-

talában

felvétetnek

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézből és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

155 20—26

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükörök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(88 69—100)

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR részvény-társaság.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel esomózott **szmirna-szőnyegek**et, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint **holandi futószőnyegek**et, **keleti** (karamani) függönyöket, **torontáli szerb szőnyegek**et (Tyilin), terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópokróczok.

(164) 5—20

Honi ipar.

Honi ipar.